

אגף תכנים, תוכניות,
הכשרה והשתלמויות

הנעה בהנאה - כיצד להניע מונהגים

מטרות

1. להכיר בכך שיש סוגים שונים של הנעה (מוטיבציה).
2. לבחון דרכים שונות להגברת מוטיבציה בהתאם לאופיים של האנשים.
3. להתנסות בהתאמת דרך ההנעה לאופי האדם המונע.

עזרים

- כרטיסי דמויות (נספח מס' 1).
- פריסת כוחות המוטיבציה (נספח מס' 2).

שלב א' - קבוצתי

למנחה: יש לבחור את כרטיסי הדמויות על-פי שיקול דעתך, בהתאמה לאופי הקבוצה.
המליאה מתחלקת לקבוצות לפי מספר הדמויות שהמנחה בחר. כל קבוצה מקבלת כרטיס דמות ומתבקשת להציע דרכים שבהן ניתן להגביר את המוטיבציה לעשייה אצל הדמות שקיבלה, ולציין אילו תפקידים כדאי להטיל עליה.

שלב ב' - במליאה

מחלקים למשתתפים את פריסת כוחות המוטיבציה.
כל קבוצה קוראת בקול את כרטיס הדמות שלה ומספרת כיצד היא מציעה להעלות את רמת המוטיבציה של הדמות ואיזה סוג תפקידים היא ממליצה להטיל על אנשים מטיפוס זה.
המשתתפים בוחנים את הדברים ומאתרים את הדמות בדף פריסת כוחות המוטיבציה.
בתום הסבב, אפשר לבקש מן המשתתפים להציע דרכים נוספות להעלאת מוטיבציה לפי הטיפוסים השונים של הדמויות.
אפשר לבקש מן המשתתפים לשתף את המליאה ולספר מניסיונם האישי על הדרך שבה ניתן להגביר מוטיבציה בהם עצמם.
למנחה: חשוב לציין שבני אדם הם טיפוסים מורכבים - יתכן שבאדם אחד יהיו כמה מאפיינים. מודעות לדרכים שונות להגברת מוטיבציה תביא את המנהיג להיות ערני ולאבחן את הדרכים השונות להגברת המוטיבציה של האנשים שבסביבתו.

נספח מספר 1: כרטיסי דמויות

דמות מספר 1

העולם מעניין,

העולם מסקרן,

הציפור, גם הפרח, אפילו הקיר.

תנו לי,

תראו לי,

זה כל כך חשוב לי,

שואל,

מסתכל

ורוצה להכיר...

כיצד אפשר לפתח מוטיבציה בדמות זו?

דמות מספר 2

אם ציירתי או צבעתי
או סידרתי את החדר,
ואתם כלום לא אמרתם,
איך אדע אם זה בסדר?

מתבונן ולא יודע
והראש מתחיל לכאוב,
לא אמרו לי שום דבר,
איך אדע אם רע או טוב?

כיצד אפשר לפתח מוטיבציה בדמות זו?

דמות מספר 3

אעשה כל דבר,
לא אציק, לא אפריע,
רק תבטיחו שבסוף
תעניקו לי גביע.

כיצד אפשר לפתח מוטיבציה בדמות זו?

דמות מספר 4

אני אוהד את מכבי"
ואוהד של בית"ר
וגם קצת את ברסה
(האם זה מותר?)
מתנדב במד"א
ושומר על העולם
ובתנועת הצופים
קצת עוזר לחניכים
מתלבש כמו עומר א
מתאים עליי בול,
תסתכלו איך התלבנ
אני ממש קול.

כיצד אפשר לפתח מוטיבציה בדמות זו?

דמות מספר 5

אני המנהיג,

אני המלך,

אני המוח.

יותר מהכול - חשוב לי הכוח.

חשובה לי עוד יותר מזה, תדעו לכם, סמכות,

זזה יוצר אצלי בפנים מן אופי של קשיחות.

כי מגיע לי הכול,

אני נסיך הכתר,

מכף רגל ועד ראש

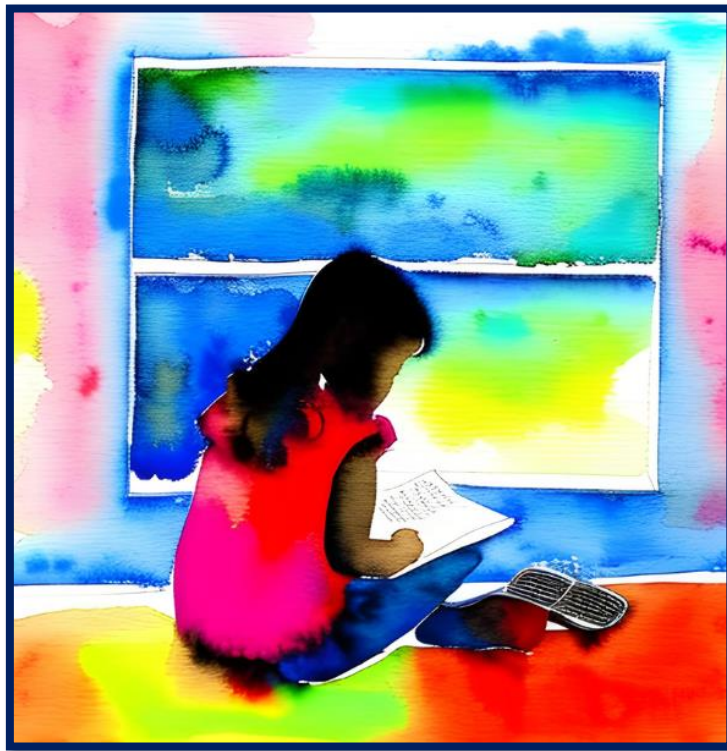
וגם את כל היתר

כיצד אפשר לפתח מוטיבציה בדמות זו?

דמות מספר 6

תנו לי לעבוד לבד, תעזבו כבר את החדר,
ואני טיק טק - לבד - אסיים מיד (בלי נדר).
גם פרויקט גם משימה, לא חשוב באיזה היקף,
אעבוד לי לבד ויהיה לי כיף,
ובנוסף, על בטוח, אצלי במגירה,
תהיה עוד מעט תעודת הוקרה...

כיצד אפשר לפתח מוטיבציה בדמות זו?

דמות מספר 7

רבתיי, הכי חשוב לי -
להיות עם חברים,
ולא חשוב לי אם הולכים
או אם עומדים או אם חוזרים.
כי חברים זה טוב לנפש,
זה מה שבולם אומרים.

כיצד אפשר לפתח מוטיבציה בדמות זו?

נספח מספר 2: פריסת כוחות המוטיבציה והמאפיינים של כוחות אלה

הכוח: הצורך להשתייך

מאפייני התנהגות: לאדם חברותי יש חברים רבים, הוא אוהב להיות חלק מקבוצה. הוא בה בעת אחד מן הקבוצה ומנהיג בקבוצה. חברות יכול לבוא לידי ביטוי באופן חיובי - פופולריות, ובאופן שלילי - הצטרפות לכנופיות, קריאת תגר על סמכות.

תכונות הדמות: בעל ביטחון עצמי, בעל כושר ביטוי, בעל חוש הומור, פופולרי, אינו אוהב להיות לבד, נהנה מעבודה בקבוצה, מונע על-ידי חברים, ידידותי.

מה נדגיש בפנייה אליו? מעניינים אותו אנשים - נציע לו הצעות שקשורות בפעילות עם אנשים.

הכוח: אוטונומיה - הצורך בעצמאות

מאפייני התנהגות: האדם האוטונומי מעדיף לעבוד על פרויקטים באופן עצמאי. הוא אינו אוהב להשתתף בעבודות קבוצתיות, אוהב להחליט לבד ולעבוד לבד. בדרך כלל מעריכים ומוקירים אותו מאוד.

תכונות הדמות: קולט במהירות חומר חדש, עובד ביעילות, בעל זיכרון טוב, בעל כושר ביטוי, סקרן מאוד, נהנה מעבודה עצמאית.

מה נדגיש בפנייה אליו? נציע לו פרויקטים, ניתן לו תפקיד שצריך לבצע במהירות וביעילות, שיקנה לו כוח, חשוב שנזכור שחשובים לו פרסים ויוקרה.

הכוח: סטטוס - הצורך להיות חשוב (סטטוס חברתי הוא מיקומו של האדם במבנה החברתי בהקשרים שונים - במשפחה, בבית-הספר, בין החברים וכו').

מאפייני התנהגות: ילדים ומבוגרים מונעים על-ידי רצון לסטטוס, הדימוי העצמי שלהם קשור לדעותיהם של אחרים. ילד (וגם מבוגר) המונע על-ידי סטטוס חברתי להוט להשביע את רצון האחרים ורגיש מאוד לביקורת. הוא חושש לגרום אכזבה או צער לאחרים.

תכונות הדמות: חושש מכישלון, רגיש לביקורת, זקוק לשבחים, מרבה לדרוש אישור ועידוד, מונע על-ידי חברים, ביקורתי, נוטה לביקורת עצמית.

מה נדגיש בפנייה אליו? נדאג לשבח אותו, להעניק לו פרסים, לתת לו תפקידים שיעניקו לו יוקרה ומעמד חברתי גבוה.

הכוח: סקרנות - הצורך לדעת

מאפייני התנהגות: אדם סקרן זקוק ללמידה וצמא למידע חדש. הסקרנות אינה מוגבלת לתחום מומחיות כלשהו, הוא נהנה ללמוד על כל נושא. הוא סקרן מאוד, שואל ללא הרף, נהנה לחקור באופן לא רשמי נושאים המעניינים אותו, מעוניין להשיג מידע חברתי, אישי ומקצועי.

תכונות הדמות: מגלה התלהבות בתחומי עניין שונים, קורא נלהב, בעל ידע כללי רחב, בעל זיכרון טוב, נהנה מעריכת ניסויים, שואל שאלות, נהנה לפתור בעיות, מתנדב.

מה נדגיש בפנייה אליו? פרויקטים הדורשים ידע, פרויקטים שבהם צריך להשיג מידע או לארגן ידע מחדש.

הכוח: אגרסיביות (תקיפות) - הצורך לעמוד על שלך

מאפייני התנהגות: חשוב לדעת שתקיפות אינה בהכרח שלילית או מזיקה. תקיפות יכולה להיות חיובית (מנהיגות, אסרטיביות) או שלילית (בריונות, איום) אנשים תקיפים מוכנים להתעמת עם מה שנתפס בעיניהם כחוסר צדק או כחוסר הוגנות. העימותים עשויים להיות הולמים חברתית, כגון: ויכוח או עמידה על זכויות, או בלתי הולמים, כגון: התגרות, הפרעה או מריבות. אנשים תוקפנים מעוניינים בהרחבת טווח ההשפעה ורוצים שרגשותיהם ודעותיהם יזכו להכרה.

תכונות הדמות: בעל דעות מוצקות, מעוניין באחריות ונהנה ממנה, נוטה לווכחות, קורא תגר על סמכות, מתלונן, בעל יכולת שכנוע רבה, מהיר חמה (מתרגז מהר).

מה נדגיש בפנייה אליו? ניתן לו תפקידים שבהם אין מקום לפשרות ולוויתורים. תפקידים המקנים כוח ויוקרה.

הכוח: הצורך בשליטה

מאפייני התנהגות: אדם שיש לו צורך חזק בכוח, שחשובה לו מאוד השליטה וההשפעה (כהשקפת עולם). אנשים השואפים לכוח עשויים להיות בעלי דימוי עצמי גבוה מאוד או חלש מאוד, הצורך בכוח ינבע מתחושת ביטחון או מתחושת חוסר אונים. אנשים המונעים על-ידי כוח מקבלים על עצמם אחריות וסמכות.

תכונות הדמות: נהנה משליטה, מעורב תכופות במאבקי כוח ובויכוחים, בעל איכויות הנהגה, בטוח בעצמו, אמיץ, החלטי, ישיר, עצמאי, תחרותי, בעל כושר התמדה, עקשן.

מה נדגיש בפנייה אליו? משימות שיעניקו לו כוח, פרסים ויוקרה.

הכוח: הכרה - הצורך באישור

מאפייני התנהגות: הכישלון אינו מעניק להם השראה, הם אינם מונעים בכוח הכישלון אלא בכוח ההכרה בהישגיהם ובמאמציהם. הצורך שלהם להכרה גדול יותר משל אחרים (כשאתם נכנסים אליהם הביתה, תוכלו לראות תעודות יוקרה או גביעי זכייה בתחרויות מונחים במקום בולט לעין)

תכונות הדמות: אופטימי, בטוח בעצמו, פעלתן, מונחה מטרה, יעיל, תחרותי מאוד, רגיש, מתאכזב בקלות.

מה נדגיש בפנייה אליו? שבח ופרסים.

הכוח: השתייכות - הצורך להיות בקשר ולהשתייך

מאפייני ההתנהגות: לאדם המונע על-ידי צורך ההשתייכות יש צורך חזק להיות בקשר עם אחרים, עם ארגונים, עם תנועות ועם מוסדות. הוא צובר כוח רב מן ההשתייכות ומתחושת השייכות והזהות (הוא ילבש חולצה של מועדון ספורט, כובע של מועדון ספורט וכד'). ילדים המונעים על-ידי צורך ההשתייכות מחפשים תכופות אחר אישורם של בוגרים ואחר קשר עמם.

תכונות הדמות: מחפש ומפגין זהות קבוצתית, רגיש לצורכי אחרים, בעל כישורים לעורר מוטיבציה, חושש מדחייה, זקוק לתשומת לב, מעריץ מודלים לחיקוי, אוהב לעזור, משתף פעולה, רגיש לאי-הסכמה, צייתן, מרבה להתנדב.

מה נדגיש בפנייה אליו? ניתן לו לעבוד בקבוצה עם ילדים אחרים, נקפיד לעודד ולשבח אותו.